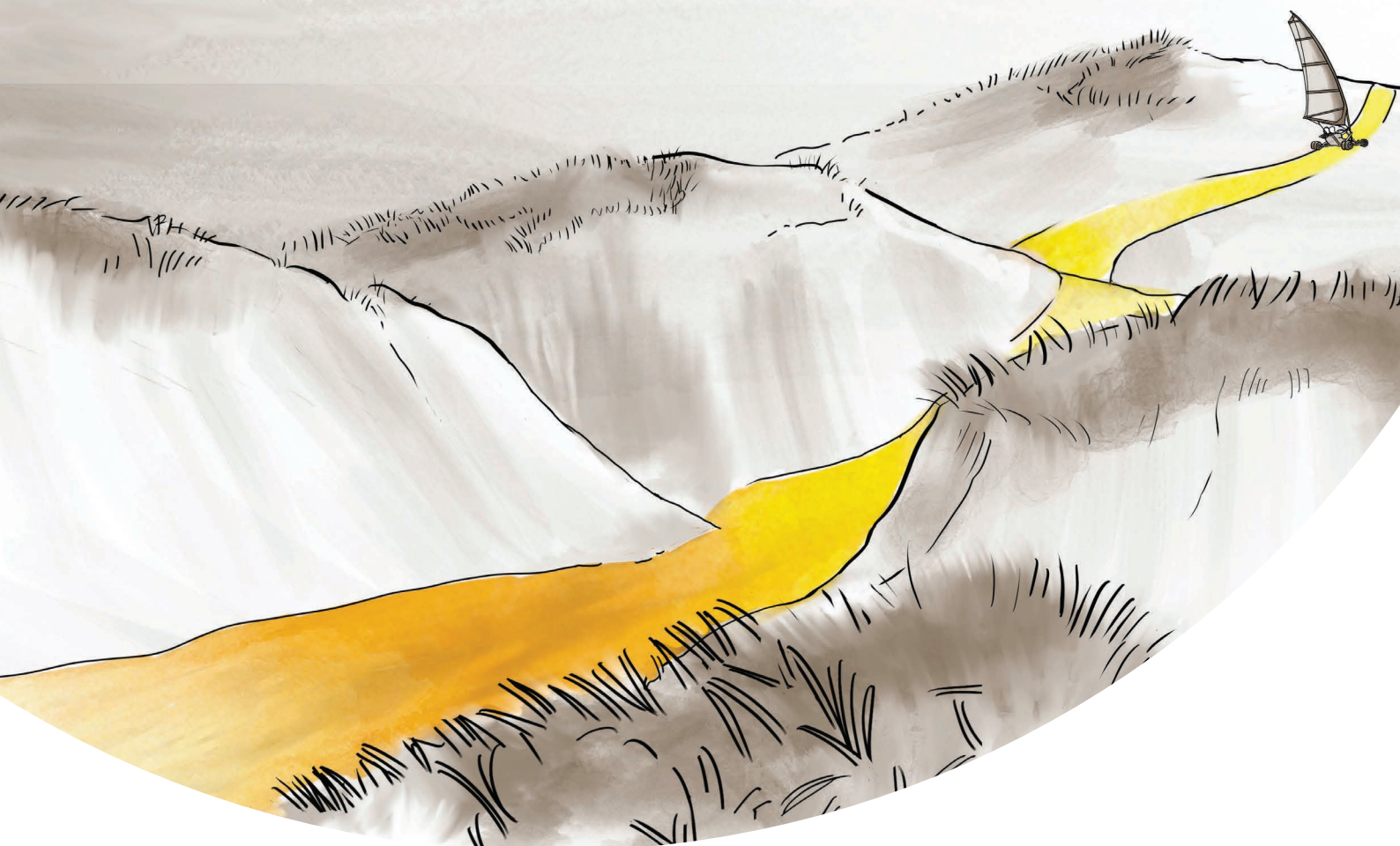

Doorgaan en delen

het vuur brandend houden

Doorgaan en delen: verlangen en motivatie

Wat fijn dat jij dit programma leidt over 'het vuur brandend houden' bij 'doorgaan en delen'. We adviseren je - als je dat nog niet gedaan hebt - eerst te kijken hoe de leermodules en lesprogramma's precies zijn opgebouwd. Je kunt hiervoor een video bekijken of de beschrijving lezen. Je vindt deze informatie op de website lerenpionieren.nl. Er is daar ook nog ander materiaal te vinden. De handleiding die je nu voor je hebt, loodst je door het programma. De teksten bij de werkvormen zijn geschreven alsof je in gesprek bent met je team, want jullie doorlopen samen dit programma.

Kies op basis van de informatie in deze handleiding per onderdeel de werkvorm die het beste bij jullie past; in totaal selecteer je dus vier werkvormen. Maak deze keuze van tevoren en niet pas tijdens de bijeenkomst. Download daarna de powerpoint. Haal de werkvormen die jullie niet gebruiken uit de presentatie en voeg eventueel toe wat je zelf wilt aanvullen. Bij sommige werkvormen moet vooraf, naast de powerpoint, nog meer materiaal worden verzameld. Dit is aangegeven in deze handleiding. Dan kunnen jullie aan de slag.

Wij wensen jullie veel plezier en inspiratie toe!

Team ondersteuning proefplekken

Bij de cover: Een beeld voor de proefplek is de windbuggy die een weg aflegt; de pioniersreis. 'Doorgaan en delen' is een van de aandachtsgebieden tijdens die reis.

Doorgaan en delen - het vuur brandend houden

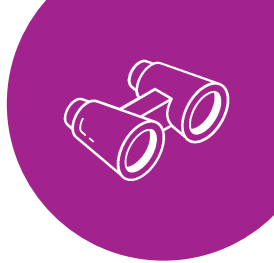
Overzicht van het basisprogramma

Programmaonderdeel	Tijdpad	Titel	
	Oriëntatie 1	0-20 minuten	Terugkijken, vooruitkijken en doorgaan
	Oriëntatie 2	0-20 minuten	Wat houdt het vuur brandend?
	Kompas 1	20-40 minuten	In goede aarde
	Kompas 2	20-40 minuten	Vurig of koel
	Reisgids 1	40-70 minuten	Helpende factoren voor 'doorgaan'
	Reisgids 2	40-70 minuten	Brandstof voor een blijvend kampvuur
	Route 1	70-90 minuten	Aan de slag met factoren voor 'doorgaan'
	Route 2	70-90 minuten	Het kampvuur brandend houden

Tips

- Houd de tijd in de gaten: zo kort mogelijk, maar voel ook aan wat nodig is.
- Wees steeds gericht op jullie eigen praktijk - hoe is wat je in dit programma leert en doet relevant voor jullie situatie?
- Maak actiepunten en vervolgspraken steeds zo concreet mogelijk.

Oriëntatie

Oriëntatie 1 - Terugkijken, vooruitkijken en doorgaan

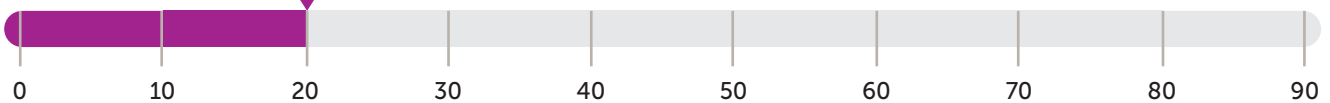
Doel van de werkvorm

Met het oog op 'doorgaan' kijken we terug en kijken we vooruit naar de ontwikkeling van onze proefplek.

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

- eventueel een groot vel papier met stiften

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding 0-1 minuten

Binnen de module over 'doorgaan en delen' richten we ons in dit programma vooral op doorgaan en het vuur brandend houden. We beginnen dit programma met achteruit en vooruit kijken, met het oog op de ontwikkeling van onze proefplek.

Bespreking 1-20 minuten

1. *Doorgaan en het vuur brandend houden*: wat roepen deze woorden bij ons op? En als we eerder het basisprogramma deden: hoe zijn we daarna doorgegaan?
2. *Terugblik*: waar zijn we dankbaar voor, als we terugkijken op de ontwikkeling van onze proefplek in de afgelopen jaren? We noemen allemaal drie punten.
3. *Vooruitblik*: welke verwachtingen en vragen hebben we, als we vooruit kijken naar de toekomst van onze proefplek? We noemen er weer drie per persoon.

Tip

Schrijf de punten op een groot vel papier. Dan kunnen jullie deze er bij het onderdeel Route weer bijpakken.

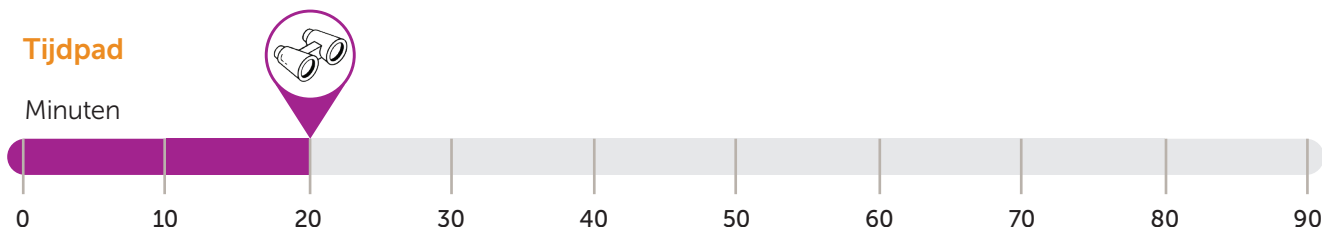
Oriëntatie 2 - Wat houdt het vuur brandend?

Doel van de werkvorm

Met het oog op 'doorgaan' kijken we terug én kijken we vooruit rond de ontwikkeling van onze proefplek, aan de hand van het beeld van een kampvuur.

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

geen

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding 0-1 minuten

Binnen de module over 'doorgaan en delen' richten we ons hier vooral op doorgaan en het vuur brandend houden. Daarvoor kijken we achterom én vooruit met het oog op de ontwikkeling van onze proefplek. Hierbij gebruiken we het beeld van een kampvuur. Als onze proefplek een kampvuur is, waarmee is het ons de afgelopen jaren gelukt om dat vuur brandend te houden? En wat hebben we daarvoor de komende jaren nodig?

Bespreking 1-20 minuten

1. *Doorgaan en het vuur brandend houden*: wat roepen deze woorden bij ons op? En als we eerder het basisprogramma deden: hoe zijn we daarna doorgegaan?
2. *Terugblik*: wat voor houtblokken hebben het vuur bij ons goed brandend gehouden? En wat werkte goed om het vuur weer aan te jagen als het dreigde te doven?
3. *Vooruitblik*: wat heeft ons kampvuur nodig om te kunnen blijven branden? Welke soorten brandstof en andere randvoorwaarden voor een goed brandend vuur denken we de komende drie jaar nodig te hebben?

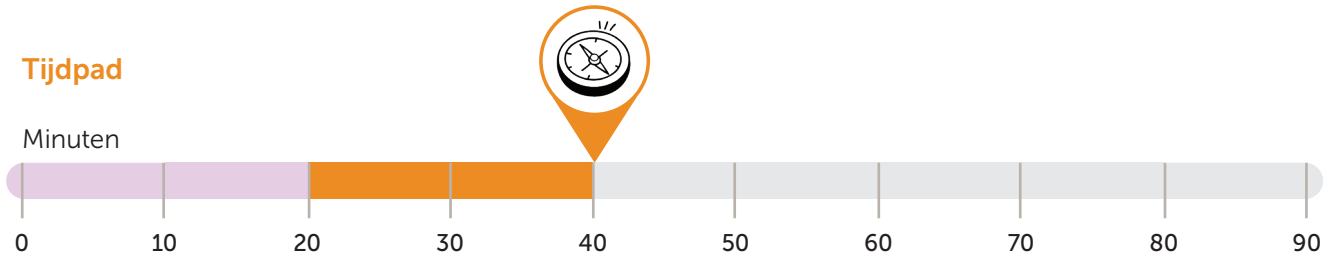
Kompas

Kompas 1 - In goede aarde

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een bijbeltekst reflecteren en mediteren we op het thema 'doorgaan'.

Tijdpad

Benodigheden

- de te lezen tekst op papier (Bijbel) of op een andere manier

Beschrijving van de werkvorm

Lezing **0-5 minuten**

We richten ons op God en lezen met elkaar uit de Bijbel: Lucas 8:4-8

Bespreking **5-20 minuten**

1. Welke vier grondsoorten worden in dit verhaal genoemd?
2. Hoe zien we deze vier grondsoorten terug bij onze proefplek (bijvoorbeeld in onszelf, onze kerngroep, omgeving, omstandigheden)?
3. Welke grondsoort is het meest herkenbaar?
4. Jezus zegt in vers 8: 'Wie oren heeft om te horen, moet goed luisteren.' Als we goed luisteren naar dit verhaal van Jezus, wat zegt dit ons? Wat klinkt in dit verhaal het meest door voor onze situatie?
5. Zien we een verbinding tussen de uitspraak van Jezus bij de vorige vraag en het kernthema 'viervoudig luisteren'? Zo ja, moeten we daar iets mee?

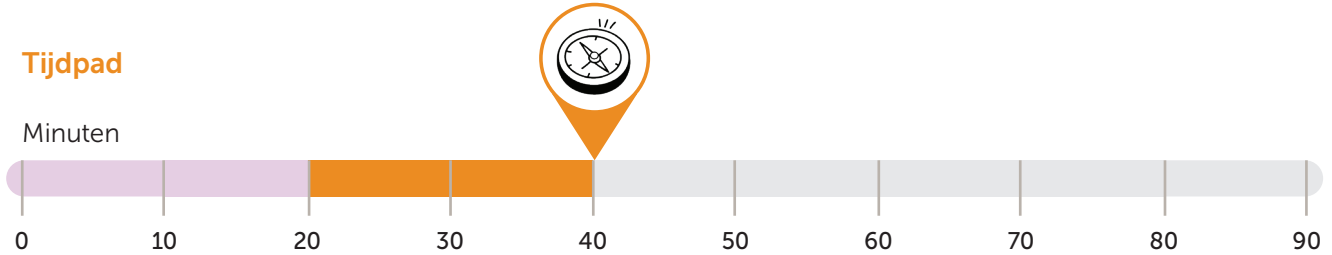

Kompas 2 - Vurig of koel

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een bijbeltekst en een daarbij zelf gekozen afbeelding reflecteren en mediteren we op het thema 'doorgaan'.

Tijdpad

Benodigheden

- de te lezen tekst op papier (Bijbel) of op een andere manier
- materiaal: *Kaarten op tafel* of een andere set willekeurige foto's en afbeeldingen

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding **0-3 minuten**

We steken een kaars aan, richten ons op God, lezen met elkaar Romeinen 12:11 en we zijn even stil rond de kaars en de gelezen tekst:

*Laat uw enthousiasme niet bekoelen,
maar laat u aanvuren door de Geest
en dien de Heer.*

Verwerking en bespreking **3-20 minuten**

1. Op de tafel of op de vloer liggen diverse afbeeldingen. We kiezen, in stilte en ieder voor zich, een afbeelding die voor onszelf het beste past bij de gelezen tekst.
2. We bespreken met elkaar **in tweetallen**:
 - a. Welke betekenis geven we aan de door ons gekozen afbeelding?
 - b. Wat zegt deze afbeelding over doorgaan, over volhouden en vurig blijven, ook als het weleens tegenzit?
3. We bespreken **in de groep** wat deze tekst ons te zeggen heeft over het doorgaan van onze proefplek en over het doorgaan van ons als team.

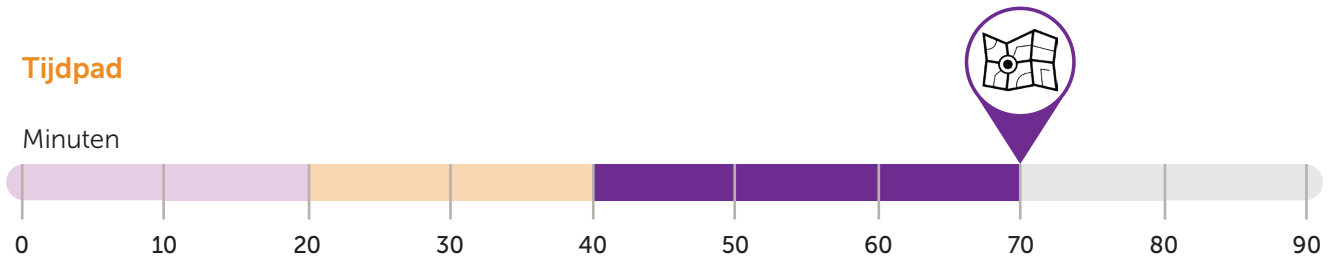
Reisgids

Reisgids 1 - Helpende factoren voor 'doorgaan'

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een video denken we na over factoren die bijdragen aan 'doorgaan' en volhouden. Ook staan we stil bij mogelijkheden voor 'doorstromen' na de pioniersfase.

Tijdpad

Benodigdheden

- een apparaat om de reisgidsvideo af te spelen
- afhankelijk van de groepsgrootte een beamer en geluidsversterking
- eventueel de tekst van de video (te vinden in het document 'Overige bijlagen' bij dit programma op de website)
- drie grote vellen papier
- stiften

Beschrijving van de werkvorm

Video 0-7 minuten

We bekijken met elkaar de reisgidsvideo. De tekst van deze video staat in het document 'Overige bijlagen' op de website en kunnen we erbij houden tijdens de bespreking.

Inleiding 7-8 minuten

In de video worden drie factoren genoemd die belangrijk zijn om als proefplek te kunnen doorgaan en om vol te houden. In deze werkvorm denken we na over de plek en de vorm die deze factoren bij ons krijgen. Ook staan we stil bij het 'kerkelijke toekomstperspectief' voor onze proefplek na de pioniersfase.

Bespreking 8-30 minuten

1. Iedereen schrijft op drie grote vellen papier eigen gedachten op bij de drie factoren die bijdragen aan 'doorgaan' en volhouden: 1. zorg voor jezelf en het team, 2. ondersteuning door anderen en 3. verbinding met God.
 - a. Hoe krijgt deze factor vorm bij ons, wat doen we daar concreet mee?
 - b. Doen we er genoeg mee om te kunnen blijven doorgaan?
 - c. Wat kunnen we nog meer doen om invulling te geven aan deze factor?
2. We lezen wat anderen hebben opgeschreven en reageren of vullen verder aan.
3. We bespreken met elkaar wat er op de drie vellen papier is geschreven en waar we de komende tijd extra aandacht aan willen geven.

4. In de video is ook 'toekomstperspectief' genoemd als helpend om te kunnen blijven doorgaan. Na de pioniersfase kunnen we 'kerkelijk doorstromen' als 1. integraal onderdeel van een gemeente, 2. opzichzelfstaande gemeenschap verbonden aan een gemeente of 3. zelfstandige gemeente. Hebben wij al een idee hoe wij in de toekomst kerkelijke willen en kunnen doorstromen? Zo ja, hoe? Zo niet, hoe kunnen we daar de komende tijd meer zicht op krijgen?

De belangrijkste conclusies uit het gesprek schrijven we op en nemen we mee naar 'Route', het volgende programmaonderdeel.

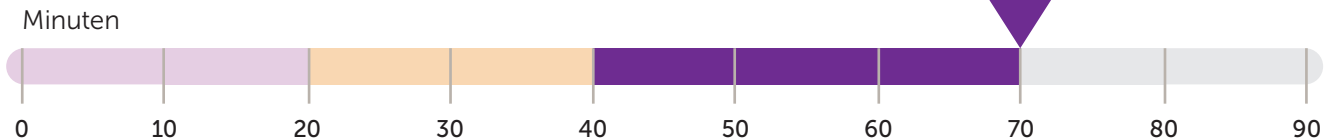
Reisgids 2 - Brandstof voor een blijvend kampvuur

Doel van de werkvorm

Aan de hand van een video en het beeld van een kampvuur denken we na over factoren die bijdragen aan 'doorgaan' en vurig volhouden. Ook staan we stil bij mogelijkheden voor doorstromen na de pioniersfase. Hierbij wordt weer het beeld van een kampvuur gebruikt.

Tijdpad

Benodigheden

- een apparaat om de reisgidsvideo af te spelen
- afhankelijk van de groepsgrootte een beamer en geluidsversterking
- drie houtblokken en papieren vlammetjes (de vlammetjes zijn te vinden in het document 'Overige bijlagen' bij dit programma op de website)
- eventueel de tekst van de video (ook te vinden in 'Overige bijlagen')
- pennen en een stif

Beschrijving van de werkvorm

Video 0-7 minuten

We bekijken met elkaar de video. De tekst van deze video staat in het document 'Overige bijlagen' en kunnen we erbij houden tijdens de bespreking.

Inleiding 7-8 minuten

In de video worden drie factoren genoemd die belangrijk zijn om als proefplek te kunnen doorgaan en om vurig vol te houden. In deze werkvorm denken we na over de plek en de vorm die deze factoren bij ons krijgen. Ook staan we stil bij het 'kerkelijke toekomstperspectief' voor onze proefplek na de pioniersfase. We doen dat op een beeldende manier, rond een denkbeeldig vuurtje. Centraal in het vuurtje liggen drie houtblokken, die staan voor:

1. zorg voor jezelf en het team
2. ondersteuning door anderen
3. verbinding met God.

Opdrachten en bespreking 7-30 minuten

1. De drie houtblokken liggen naast elkaar en we hebben allemaal een setje van vijf papieren vlammetjes gekregen. Deze vlammetjes verdelen we individueel en in stilte over de drie houtblokken. Hoe meer dat houtblok volgens ons nu al bijdraagt aan een duurzaam kampvuur, hoe meer vlammetjes we erbij leggen.
 - a. Wat is het beeld nadat we allemaal onze vlammetjes hebben neergelegd, herkennen we ons er allemaal in?
 - b. Welk houtblok vraagt misschien om extra aandacht omdat die de minste vlammetjes heeft gekregen?
 - c. Wat zijn dingen die we nu al doen om vanuit elk houtblok brandstof te krijgen voor ons kampvuur?

2. Iedereen haalt de eigen papieren vlammetjes weer uit het vuur. Deze gebruiken we nu om er in stilte antwoorden op te schrijven bij deze vraag: Wat zouden we nog meer met elk houtblok kunnen doen om extra brandstof te krijgen voor ons kampvuur?
3. Nadat we onze vurige ideeën bij de betreffende houtblokken hebben gelegd, lezen we wat daarop staat en bespreken we waarmee we de komende tijd aan de slag gaan.
4. In de video is ook 'toekomstperspectief' genoemd als helpend om te kunnen blijven doorgaan. Na de pioniersfase kunnen we 'kerkelijk doorstromen' als 1. integraal onderdeel van een gemeente, 2. opzichzelfstaande gemeenschap verbonden aan een gemeente of 3. zelfstandige gemeente. Hebben wij al een idee hoe wij in de toekomst kerkelijk willen en kunnen doorstromen? Zo ja, hoe? Zo niet, hoe kunnen we daar de komende tijd meer zicht op krijgen?

De belangrijkste conclusies uit het gesprek schrijven we op en nemen we mee naar 'Route', het volgende programmaonderdeel.

Route

Route 1 - Aan de slag met factoren voor 'doorgaan'

Doel van de werkvorm

We bespreken de opbrengst van Reisgids 1 en maken afspraken om een vervolg te geven aan onze conclusies.

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

- aantekeningen die gemaakt zijn tijdens Reisgids 1
- een extra vel om vervolgafspraken op vast te leggen of de tool voor het bepalen van een vervolgroute (te vinden in het document 'Overige bijlagen' op de website)

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding 0-1 minuten

Bij Reisgids 1 hebben we nagedacht over helpende factoren voor 'doorgaan' en bepaald wat daarin onze aandacht vraagt. Nu bepalen we onze vervolgroute. Wat gaan we de komende tijd concreet doen met één of enkele van onze conclusies?

Bespreking 1-10 minuten

Als we kijken naar onze conclusies, wat vraagt dan om aandacht en prioriteit (we kiezen voor nu één of twee punten om op te pakken) en welke concrete afspraken voor vervolgstappen maken we daarover?

Borging 10-20 minuten

We maken onze vervolgafspraken zo concreet mogelijk en schrijven deze op. De tool voor het bepalen van een vervolgroute kan ons hierbij helpen.

Route 2 - Het kampvuur brandend houden

Doel van de werkvorm

We bespreken de opbrengst van Reisgids 2 en maken afspraken om een vervolg te geven aan onze conclusies.

Tijdpad

Minuten

Benodigheden

- aantekeningen die gemaakt zijn tijdens Reisgids 2
- een extra vel om vervolgspraken op vast te leggen of de tool voor het bepalen van een vervolgroute (te vinden in het document 'Overige bijlagen' op de website)

Beschrijving van de werkvorm

Inleiding 0-1 minuten

Bij Reisgids 2 hebben we op een beeldende manier nagedacht over brandstof voor een 'duurzaam kampvuur' en bepaald wat daarin onze aandacht vraagt. Nu bepalen we onze vervolgroute. Wat gaan we de komende tijd concreet doen met één of enkele van onze conclusies?

Bespreking 1-10 minuten

Als we kijken naar onze conclusies, wat vraagt dan om aandacht en prioriteit (we richten ons voor nu op één of twee vlammetjes), en welke concrete afspraken voor vervolgstappen maken we daarover?

Borging 10-20 minuten

We maken onze vervolgspraken zo concreet mogelijk en schrijven deze op. De tool voor het bepalen van een vervolgroute kan ons hierbij helpen.

Ter afsluiting

We hebben het verdiepingsprogramma bij 'doorgaan en delen' afgerond. Samen hebben we helpende factoren voor 'doorgaan' bepaald, en over brandstof nagedacht om het vuur duurzaam brandend te houden. Door middel van verschillende werkvormen zijn aandachtspunten voor onze proefplek duidelijk geworden. Nu is het tijd om aan de slag te gaan met de vervolgafspraken die we daarbij hebben gemaakt.

Als we het basisprogramma nog niet hebben gedaan, kunnen we daarmee nog eens teruggaan naar het verlangen en de motivatie waarmee ons vuur ooit begon te branden. Met een ander verdiepingsprogramma kunnen we stilstaan bij de vraag hoe we ons vuur kunnen verspreiden door te 'delen' of bij de vraag hoe wisselend leiderschap kan bijdragen aan 'doorgaan' en hoe je kunt 'doorgaan' bij wisselend leiderschap. Verder is er een verdiepend artikel bij dit kernthema geschreven en volgt er later misschien nog ander materiaal.

Het kan ook zijn dat we eerst een ander kernthema willen oppakken. Het totale overzicht van leermodules, lesprogramma's en andere vormen van ondersteuning voor proefplekken staat op lerenpionieren.nl.

**Protestantse
Kerk**

**Protestantse Kerk in Nederland
in samenwerking met partners**

Postbus 8504, 3503 RM Utrecht

(030) 880 18 80

info@protestantsekerk.nl

protestantsekerk.nl

lerenpionieren.nl/samenwerkingspartners

© juli 2024

